

Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Od torka na sredo je bila aretirana le ena oseba radi tatvine. Vloženih pa je bilo radi manjših prestopkov in deliktov 19 ovadb. —

Industrija v Dravski dolini

LESNA INDUSTRIJA. — VELIKA IN MALA INDUSTRIJA TER OBRT. — SIROVINE. — MARIBOR IN INDUSTRIJA V DRAVSKI DOLINI.

Poleg Mežiške doline je na ozemlju mariborske oblasti Dravska dolina najbolj industrializirana. Lahko bi rekli, da živi prebivalstvo od Maribora do Dravograda skoraj samo ali vsaj pretežno od industrije, ker k njej moramo šteti tudi vse velike in male žage; a les je prvi produkt Dravske doline, ki nima sicer niti polj niti vinogradov. Lesna industrija je zaradi tega razvita povsod. Prve žage so pri Bistrici, Lobnici in Rušah, dalje na Fali, a ob Radoljni se vrstijo skoraj od postaje Sv. Lovrenc na Pohorju preko Device Marije v Pušcavi do trga Sv. Lovrenc na Pohorju, ki je brez dvoma eno najvažnejših središč lesne industrije v Dravski dolini. Drugo važno središče je postaja Brezno-Ribnica ob izlivu Velke z zaledjem Pod Velko, Legnom in Ribnico na Pohorju. Tu je ob Velki in njenih pritokih nešteto manjših in večjih žag na vodni pogon. Nadaljna središča so pa na desnem bregu Drave: Vuhred z Vuhredskim potokom, Vuzenica s Cerkevnicom in Peko ter končno Meža in nasprotni Dravograd. Na levem bregu so središča lesne industrije: Muta z Bistrico, Marenberg, kraj Brezno, Sv. Ožbolt ter Selnica ob Dravi z Bistrico. Žage so skoraj povsod »venecijanke« na vodni pogon, le nekaj je večjih s polnojarmeniki na parni ali električni pogon. Z malo izjemo so v domačih in slovenskih rokah.

Poleg lesne industrije, ki je že zelo stara, je bilo v prejšnjih časih po Dravski dolini močno razvito tudi steklarstvo, ki se pa ni moglo razviti v moderno industrijo in je zaradi tega popolnoma propadlo. V zameno za to je pa nastala nova moderna industrija, kateri prednjači veleelektrarna na Fali kot največje podjetje v Dravski dolini. Za njo prihaja velika tvornica za dušik v Rušah, ki zaposluje več sto delavcev in spada med največja industrijska podjetja svoje stroke v Jugoslaviji. Poleg tega pa so v Rušah tudi še tovarna za vžigalice, edina v Sloveniji, in dve livarni, odnosno tovarni za orodja. V Sv. Lovrencu na Po-

horju je stara in renomirana tovarna za kose in srpe, ki bi mogla s polnim obratom kriti skoraj vso potrebo naše države. Ta tovarna pa eksportira svoje izdelke tudi v inozemstvo, posebno na Balkan in v Turčijo. V Ribnici na Pohorju so za tamkajšnje gospodarstvo poleg lesa zelo važni kamnolomi granita. Tu je najvažnejše industrijsko podjetje Lenarčičev kamnolom, ki izdeluje granitne kocke za tlakovanje ter druge izdelke iz granita in ima svojo lastno industrijsko ozkotirno železnico do postaje Brezno-Ribnica na Pohorju. Drugi kamnolomi so manjši in manj moderno urejeni. V Marenberku je važna usnjarna, na Muti železarna, ki zaposluje večsto delavcev in izdeluje razna orodja za tuzemstvo in inozemstvo, v Dravogradu pa je največje podjetje rafinerija mineralnih olj.

Mala industrija drugih panog je v Dravski dolini manj razvita, pač pa je domača obrt na znatni višini, a se ne peča z izvozom, čeprav bi bilo zelo priporočljivo, da bi se osnovala pred vsem manjša in večja industrija za pohištvo in druge take izdelke iz lesa. Velika škoda je tudi, da ni v obratu edini naš rudnik grafitu pri Marenberku, ker bi bil lahko osnova za tvornico svinčnikov, katere v Jugoslaviji še nimamo in moramo vso ogromno potrebo kriti z uvozom iz inozemstva, v prvi vrsti iz Nemčije in Češkoslovaške. Ker pa gozdovi, posebno kmečki, vsled neracionalnega gospodarstva občutno nazadujejo, bo brez dvoma potrebno, da se bo industrija v Dravski dolini še bolj izpopolnila in razširila. Smernice za ta razvoj pa dajejo na eni strani že obstoječe tovarne, na drugi strani pa sirovine domačega izvora: les, granit, pohorski mramor in grafit. V manjšem obsegu bi pa bilo mogoče zopet obuditi tudi steklarstvo, seveda pa na določa novih, modernih osnovah in z možnostjo sočasne konkurence. Ker ima od razvoja industrije v Dravski dolini veliko korist tudi Maribor, bi bilo želeli, da bi ji v bodoče posvečal več pažnje, kakor ji jo je doslej.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 9. septembra. Zaprtó.
Četrtek, 10. septembra ob 20. uri »Župan Stilmundski« ab. C. Kuponi.

Petek, 11. oktobra. Zaprtó.
Sobota, 12. oktobra ob 20. uri »Cerkvena miš« ab. A. Kuponi.

Nedelja, 13. oktobra ob 20. uri »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Kuponi.

»Stilmundski župan« na mariborskem odru. V četrtek, 10. t. m. se ponovi Maeterlinckova pretresljiva drama iz vojaških grozot »Stilmundski župan«. Premijera je globoko vplivala na občinstvo. Predstava se vrši za ab. C. Veljajo kuponi.

Edelweiß 1900

V soboto 12. oktobra v vseh prostorih pivovarne »Union« velika

vinska trgatev s plesom

Začetek ob 20. uri Stiri godbe

Veliko rajanje kolesarjev.
Slikovit prihod viničarjev.

Pragersko

V predvojni, posebno pa v medvojni dobi je slovelo Pragersko kot eno glavnih križišč proti severu. Tedaj je bilo Pragersko nekako središče med Trstom, Dunajem in Budimpešto, ter je v gospodarskem oziru prav dobro napredovalo in uspevalo.

Po državnem preobratu sta leta 1918 tudi Pragersko in njegova okolica zgubila mnogo na gospodarsko-prometni

veljavi. Zadnja leta pa se opaža, da bo zasijala Pragerskemu z okolico zopet lep bodočnost. To se je čutilo posebno v letošnji poletni seziji, ko so tuji posečali naša zdravilišča, kopališča in letovišča v Rog. Slatini, Radencih, Dobrni, Laškem, Rimskih toplicah, na Bledu, v Primorju i. t. d.

Že lanskoletna sezija je zahtevala na Pragerskem kolodvoru nekoliko tujskih sob. Kolodvorski restavrater g. Alojzij Majcen je zato prevzel v svojo posest staro poslopje v ozadju postaje, katero je že v predvojni dobro služilo kolodvorskim restavraterjem za tujske sobe. Poslopje je sedanjí lastnik popolnoma tako preuredil, da odgovarja vsem modernim zahtevam današnjega časa. Poslopje ima 12 z električno razsvetljavo in vso ostalo novo opremo opremljenih sob za tujece z lepó verando v ozadju hotela. Z ozirom na ugodne zveze nočnih brzih in jutranjih osebnih vlakov na vse strani, je bila radi tujskega prometa zelo potrebna preureditev in povečanje starega hotela. V kolodvorski restavraciji, ki je zadnje čase dan in noč otvorenja, se lahko ob vsakem dnevnem in nočnem času naročijo tujske sobe. Pragersko, kot izhodna izletna točka nudi pri današnjem avtoprometu najlepše izlete proti zelenemu Pohorju.

Današnje ugodne gospodarske prilike, ki so nastale zadnje čase v naši državi, so vplivale tudi nato, da se je pričelo z intenzivnim zidanjem novih in s preurejanjem starih poslopij v lepe moderne zgradbe. Vse kaže, da se bosta Pragersko in okolica v doglednem času finančno precej opomogla.

Veroučitelji vseh veroliznovedi se vabijo, da čimprej predložijo računskem odseku prosvetnega oddelka pri velikem županu v Mariboru prijave veroučnih ur na osnovnih šolah za meseca april in maj 1929 ločeno za vsak mesec na posební polji; za junij in julij 1929 pa združeno na eni polji. Na isti način naj predložijo tudi prijave za potnišnje. —

Mariborski in dnevni drobiž

Našim naročnikom u U. okraju

Radi izmenjave raznašalca našega lista naprošamo cenjene naročnike v V. okraju in na Teznu za kratek čas potrpljenja, dokler se novi raznašalec ne uvede. —

Pevski zbor Tešinske sokolske župe v Mariboru.

Včeraj popoldne je prispel v Maribor z dunajskim brzovlakom pevski zbor Tešinske sokolske župe iz Moravske Ostrave. Sokolom pevcem sta odšla do meje nasproti odposlanca Mariborske sokolske župe g. dr. Kovačič in g. prof. Struna. Bratske goste je na glavnem kolodvoru sprejela množica narodnega občinstva in Sokolov. Sprejemu so prisostvovali med drugimi tudi podžupan dr. Lipold, predsednik JČ Lige g. prof. dr. Pivko, starosta Sokola v Mariboru g. dr. Boštjančič, predsednik Glasbene Matice ravnatelj dr. Tomišek in predsednik Češkega kluba g. Franjo Bureš itd. V imenu starešinstva Mariborske sokolske župe je češke Sokole pozdravil g. profesor dr. Pivko, za pozdrav pa se mu je zahvalil g. Jaromir Pinkas. Občinstvo je gostom navdušeno vzklikalo in jih obisipalo s svežim cvetjem. Čehi pa so zapeli v pozdrav mogočno »Neka živi Jugoslavija«. Zvečer je pevski zbor priredil dobro obiskan in uspehi koncert, danes pa so si gostje ogledali zanimivosti našega mesta. S popoldanskim brzovlakom so nadaljevali vožnjo v Ljubljano, kjer prirede zvečer svoj drugi koncert.

Deložiranci pod mostom.

Pod mostom se je naselil Franc Novak, usnjarski delavec v tovarni Freund, skupno s sinom in hčerko. Stanoval je v podstrešju hiše v Vojašniški ulici št. 21, čije lastnik je Franc Lešnik. Ker so mu pohištvo postavili na cesto in ni mogel dobiti druge stanovanja, se je pridružil ostalim trem deložirancem pod mostom. Kakor čujemo, se bodo brezstanovalci podmostom v bližnjih dneh preselili v zasilna stanovanja v bivši dragonski vojašnici v Jezdarski ulici. Čakajo samo še na to, da se dotična stanovanja izpraznijo z vselitvijo v nove stanovanjske hiše v Jadranski in Delavski ulici. —

Kavarna Jadran, Maribor, vsako sredo, soboto in nedeljo 2563

KONCERT

Vreme se obrača.

Tako ugodnega prijetnega poletja, kakor je bilo letošnje, že dolga desetletja ni zabeležila nobena vremenska opazovalnica. Julijska gorkota se nam ni izneverila prav do konca prvega oktoberskega tedna. Zadnja dva dni pa je rahel jug ublažil tudi hlad noči, kar je napovedovalo neizbežno spremembo. Davi se je nebo pričelo senčiti s sumljivimi nizkimi oblaki, ki so do devete ure docela zastrli obzorje, nato pa je pričelo rahlo deževati. Prvi znak nastopajoče jeseni, ki bo letos prav kratka, ni presenetil. Konstanten, zmeren jug obeta stalnost današnje vremenske spremembe — uverture v ostro zimo.

»Ko žrijav leti na tuje, brž se zima približuje,« — je za letošnje meteorološke prilike zelo značilen izrek. Neglede na prerokovanja stoletne pratike, ki napoveduje že v oktobru hud mraz, a se je vse poletje dosledno motila, je pričakovati nenadno in neprijetno zimo. Sicer pa je oktober itak zimski mesec. »Sv. Luka — sneg prikuka« (18. okt.) Hlajenje atmosfere pospešuje dolge noči. Začetkom meseca je bil dan dolg 11 ur in 42 minut, do 1. novembra pa se bo skrajšal na 9 ur 59 minut. Oktober pa je tudi mesec proroškega značaja, radi česar se je udomačilo pravilo: »Vreme vinotoka, daje za april proroka«.

Vse ljubitelje Koroške

vabimo, da se udeležijo spominskega večera, ki se bo vršil povodom 9. obletnice koroškega plebiscita v četrtek, dne 10. t. m. ob 20. uri v prostorih gostilne Kosič v Vetrinjski ulici. Ne pozabimo Koroške!

Na 9. obletnico koroškega plebiscita se vrši

SPOMINSKI VEČER

v gostilni Kosič, Vetrinjska ul. v četrtek, 10. t. m. ob 20. uri.

Za zgradbo cerkvice na Peci.

Podružnica »Peca« Slov. plan. društva Mežica-Crna je na svojem izrednem občnem zboru dne 6. oktobra sklenil, da ustanovi zimsko-sportni odsek. Zimsko-sportni odsek v Mariboru se je rade volje odzval in poslal delegata g. Parmo, ki nam je delo odseka orisal in dal potrebne smernice. Obljubil je tudi, da nas pridejo v letošnji zimski sezoni obiskat mariborski zimski sportniki, kar je vzel izredni občni zbor z veseljem na znanje. Dalje je bil po daljšem razmotrivanju dobren sklep, da se postavi na mali Peci mala cerkvica in to na splošno željo prebivalstva. Vsled tega si dovoljujemo, naši poštvovalni podružnici naklonjenemu občinstvu naznaniti, da bo podružnica pričela v najkrajšem času s pobiranjem prispevkov in naj se nikdo ne vstraši, ako mu pošljemo predmetno prošnjo in čekovno položnico, saj se bomo zadovoljili tudi z najmanjšim prispevkom, ker geslo je: iz malega raste veliko. Odbor za zgradbo cerkvice na Peci je sledeči: Končnik Ivo, veleposestnik v Topli pri Črni, predsednik; uradnik Uie Martin, namestnik in obenem poslevodeči predsednik; Kuhar Janko, nadučitelj v Črni, blagajnik; uradnik Pogorevčnik Franc, tajnik; rudniški nadpaznik Golob Maks, trgovec Kolenbrant Peter in inž. Uršič Franjo, odbornika. Odbor je od izrednega občnega zbora prevzel nalogo, da zbira prispevke in da skrbi za vse potrebno, da se ta misel čimprej uresniči. Bodite temu odboru čim bolj naklonjeni in ne odrecite mu njegove prošnje! —

Tragična smrt Jožice Štiberjeve.

»Pondeljek« z dne 7. t. m. je poročal, da so pri Vurbergu potegnili iz Drave truplo 23letne mladenke Jožice Štiberjeve, ki da je šla v smrt radi brezposelnosti. Ugotovilo se je, da je samomorilka identična z Jožico Štiberjevo iz Maribora, hčerko po pok. učitelju, ki je stanovala pri svoji materi vdovi v Smetanovi ulici 44. Imenovana je bila s 1. oktobrom sprejeta v službo mariborskega mestnega mladinskega doma kot skrbstvena sestra, a je že prvi dan po nastopu službe izstopila. Tožila je, da je nerazna in da ta služba ni zanjo. Bila je videti zelo potrta. Očividno so bili njeni živci radi dolge brezposelnosti tako prizadeti, da ni bila več v stanu vršiti službe in da je šla v smrt v duševni zmedenosti. —

Vsakdo mora videti in vedeti kaj so

KOZAKI

Ruski vefilm z brezprimernim tempom
Pride. UNION KINO. 2552

»KARO« najboljši čevlji.

Sadni sejem v Ljubljani.

Ugodna sadna letina in potreba za pospeševanje sadne trgovine, je napotila sadjarsko in vrtnarsko društvo, da priredi od 19. do 24. t. m. v Ljubljani velik sadni sejem, ki naj nudi interesentom potrebno priliko za prodajo in nakup lepega in dobrega namiznega sadja. Sadjarsko in vrtnarsko društvo je v zvezi z upravo velesejma vse ukrenilo, da bo vsa kupčija kolikor mogoče lahka in uspešna. Pričakovati je, da se ga bodo udeležili intereseanti od blizu in daleč in da se bodo sklepale kupčije povoljno. Razstavljene bodo najboljše domače vrste namiznih jabolk, kakor kanadke, voščence, zlate parmene, mošanckarji itd. po primerno ugodnih cenah. —

Trdovratno zapeko.

katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice, če je izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« voda celo pri dražljivem črevesu brez bolečin. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

Novo belo-žolto pleme

NA DALJNEM VZHODU NASTOPA VSLED MEŠANIH ZAKONOV MED RUSI IN KITAJCI NOVO PLEME.

V Severni Mandžuriji, radi katere vlada sedaj hud spor med sovjetskimi Rusiji in Kitajsko, se razvija novo človeško pleme, ki bo nedvomno v bodoče odločilno vplivalo na odnose med belimi in rmenimi plemenom. Mešani zakoni med Rusi in Kitajci so postali namreč že vsakodnevni pojav na Daljnem vzhodu.

Predvsem je gospodarska stiska, ki sili belokožce, da prejalislej prilagode svoje življenske običaje žoltemu plemenu. Več kot 150.000 ruskih emigrantov, ki se ne morejo več vrniti v Rusijo, živi sedaj v ozemlju sporne vzhodno-kitajske železnice. Devet desetih od njih je videlo že boljše čase; toda razmere so jih prisilile, da so se sedaj popolnoma prilagodili najnižjim slojem Kitajcev, ki žive življenje, ki je za evropske pojme nezno.

Nezgođe življenja, ki so potisnile Ruse na življenski nivoj Kitajcev, so imele za posledico nepričakovano mešanje obeh plemen. Po številnih krajih Mandžurije se prav lahko opazajo zastopniki novega človeškega tipa. Na tisoče in tisoče Kitajcev se je v tamkajšnjih pokrajinah po-

ročilo z Rusinami. Skoro ena tretjina vseh ruskih begunk ima kitajske moke. V Severni Mandžuriji cenijo novo mešano generacijo, torej otroke iz mešanih zakonov, na približno 100.000 duš.

Ti mešani zakoni prihajajo jasno do izraza tudi v odnošajih med belimi in žoltimi. Oboji so se po dolgoletnem trpljenju medsebojno spoznali in se naučili tudi medsebojno ceniti. Le inozemci ne gledajo radi te asimilacije. Oni se namreč boje, da bi mogla iz tega pojava nastati nevarnost za ugled belega plemena sploh. Na drugi strani pa se zopet poudarja, da more človeštvo z mešanjem plemen samo pridobiti. Stene, ki so ločile bele od žoltih da so tako bile samo umetne. Mešani zakoni med Rusi in Kitajci pa morejo mnogo pripomoči k zblizanju plemen.

Vsekakor je nastanek novega človeškega plemena v Mandžuriji dejstvo, ki se ne more več zanikati in stopa vedno bolj v ospredje. Že eno generacijo kasneje bodo morali žolti Kitajci in beli Rusi napraviti v severnih pokrajinah Mandžurije prostor »beložoltemu« plemenu.

Gurmanstvo starih Rimljanov

Ako primerjamo današnje bankete z gostijami, ki so jih prirejali Rimljani prav pogosto, se uverimo, da je največji pomanjkljivosti sodobnosti naravnost zmeren in skromen v primeri z jedci v slavni rimski dobi. Vsak obrok povprečnega Rimljana je sestojal najmanj iz treh delov. Začetek je bil vsekakor obilnejši, kakor današnja predjed: ribe, jajca in pikantni kisli prigrizki, ki vzbujajo apetit. Srednji del pojedine so imenovali »pugna«, ali po naše »bitka«, ki je bil v resnici prava bitka, katere se je udeleževalo mnogo dobrih borcev. Najraje so servirali cele, nerazkosane živali, tako da so si gostje lahko izbrali dele, ki so jim najbolj prišli. K mesu so spadale razne omake in dišave, za dessert pa so servirali sadje in pecivo v izobilju.

Sloviti Lukal in njegovi tovariši so za eno gostijo izdali do 400.000 Din, kar je vsekakor izreden izdatek, ki priča o razvadah in razkošju starega Rima. Toda rimski cesarji so v razkošju Lukula gladko prekosili. Cesar Vitelij je v enem mesecu izdal za gostije nad eno milijardo našega denarja. Samo za eno gostijo je bilo prirejenih 7000 kokoši in 2000 rib. Rimski pisatelji so opisovali v svojih delih pojedine rimskih mogotcev in pripovedujejo, da je Vitelij za eno gostijo izdal 20.000 milijonov v našem denarju. O jedilnem listu podrobnosti niso znane. Ve se samo to, da je vsak gost sprejel v dar po en živ eksemplar živali, ki so bile servirane. Čaše, obložene z biseri, iz katerih so pili najboljša vina, je Vitelij poklonil gostom, razen tega pa jim je poklonil tudi ekvipažo: kočijo, konje in voznika, s katerim jih je dal zjutraj onemogle prepeljati na dom.

Kadar rimski mogotci niso znali za pojedine porabiti dovolj denarja z običajnimi izdatki, so si izmislili razna eksotična jedila. V modo so prišli možgani flamingov, pavov ali papig, jeziki ptičev pevecv itd. Priljubljena je bila tudi pečenka polhov, ki so jo Rimljani zelo cenili. Z uničenjem rimske moči in slave rimskega imperija je prenehalo tudi razkošje in Rimljani so pod silo razmer postali skromni in zmerni zemljani.

Trpljenje in maščevanje varanega soproga

Antonio Lopez je po naključju ugotovil, da ga soproga vara. Vznemirilo pa ga je zlasti dejstvo, da je grešila z njegovim najboljšim prijateljem. Nič bi ne bilo tako strašnega, ako bi vročerkvni Španec v besu in jezi ubil ženo in zapeljivca. Toda mož je zatisnil eno oko in naprosil tovariša, naj v noči ne prihaja v hišo. V slučaju pa, da bi se vendar ne mogel vzdržati, naj vse opravi tako, da ne bo varani gospodar ničesar opazil, kajti nič mu ni na svetu ljubše, kot brez-

skrben in nemoten sen. Francisco, dobri prijatelj familije, je obljubil, da bo upošteval skromne želje soproga.

Kljub temu je v eni izmed prihodnjih noči ropot v sobi prebuditel moža. »Conchita« — je zaklical presenečen svoji ženi, ki je bila večja grešnica kot lepota. Med tem je nočni gost prižgal luč. Bil je Francisco. »Mar se nisi zmotil, prijatelj v Kristu?« — ga je vprašal Antonio. — »Izgini čim prej! Mar se tako spoštujetej dane obljube?« — »Pusti nemumnosti. Zadeva je važnejša od tvojega nočnega miru. Pri njej sem našel našega prijatelja Louisa. Z njim vara tebe in mene! Kaj nama je storiti?« »Predvsem ne maram škandala. Pojdi h Louisu in mu reči, da zahtevam od njega najmanj toliko, kakor od tebe.«

Dve leti je imel gospod Lopez popoln mir. Nedavno pa ga je iz sna prebudil prepir v sosednji sobi. Skočil je iz postelje in odprl vrata. Nasproti sta mu planila Francesco in Louis ter kričala, da je pri soprogi Emilio. Razočarani soprog je vdrl v sobo svoje žene, predno je Emilio utegnil pobegniti. Nato je pozval gospode, naj mu mirno slede v sprejemnico.

»Sedite, prosim, gospodje in oprostite za trenotek.« Odšel je iz sobe. »Gotovo je odšel po steklenico vina, da se pomiri,« — je menil eden izmed osvojevalcev. Toda vrata so se zopet odprla, počili so trije strelci in troje žrtev prepovedane ljubezni se je zgrudilo v krvi.

»Gospod sodnik,« — je dejal Lopez pri zaslišanju, — »enega — se že težko prenaša, Dva, za božjo voljo. Saj veste, da nisem bil nikdar malenkosten. Toda tri, — kam bi vse to privedlo? Trije pomenijo štiri, deset, sto. Gospod sodnik, priznali boste, da je kaj takega preveč tudi za najboljšega moža.«

Tragedija v avtomobilu

Na kolodvoru velikega londonskega predmestja je izstopila te dni neka 30 letna Francozinja. Poklicala je takoj izvoščka in se odpeljala potem na stanovanje nekega angleškega oficirja. Tamkaj je nato povabila v voz oficirskega kuharja in nadaljevala z njim vožnjo po mestu. Naenkrat sta počila dva strela in oba sta obležala v kočiji mrtva. Splošno se domneva, da je kuhar Francozinjo svoječasno zapeljal in jo pustil potem na cedilu, za kar se je ta sedaj tako grozno maščevala nad njim in vzela tudi sebi življenje.

V brivnici.

»Ali ste vi dotični, ki me je zadnjič ostrigel?« je vprašal krepak možakar, ki je stopil v brivnico in imel lase kakor griva.

Brivski pomočnik ga pogleda s strokov njaškim pogledom in reče:

»Jaz vas že nisem strigel, ker sem šele komaj nad leto dni nameščen v tej brivnici.«

ODOL PÂTE DENTIFRICE

čistilna — osvežujoča — štedljiva

Konec živalskega oboževanja na Japonskem

Japonska vlada je najstrožje prepovedala oboževanje živali. Kako silno je bil razvit na Japonskem ta običaj, je razvidno iz sledečega poročila japonskih listov v mestu Kobe: tekom samo enega tedna lova na divje pse je bilo ustreljenih 5.800 komadov teh živali. V mestu se je vršila potem za nje spominska svečanost, zdržena s službo božjo v drevoredu in sicer ob sodelovanju 30 budističnih duhovnikov in ob navzočnosti vladnih funkcionarjev. Ravno ta dogodek je bil povod, da je japonska vlada oboževanje živali sedaj kratkoma prepovedala, češ da je to nevredno modernega in kulturnega naroda. Na tisoče oltarjev, ki so služili dosedaj živalskemu kultu, bodo sedaj porušili, oziraje se pri tem seveda na razne starinske zanimivosti in znamenitosti. Vlada je namreč odredila, da se morajo votivne slike iz kamna in kovin, kakor sploh vsa za razvoj japonske umetnosti značilna dela odstraniti zelo previdno, ker bodo spravljena v muzejih in galerijah. Pri veliki množini obstoječega materiala pa se lahko tudi z gotovostjo računa, da bo prišlo znatno število teh predmetov v promet in se bodo tudi inozemski muzeji in zbiralci umetnin lahko obogatili s starojaponskimi umetniškimi deli.

Hunsko grobišče v Altajskem gorovju

Ekspedicija, katero je poslala petrograjska akademija znanosti v Altajsko gorovje v Sibiriji, je končala svoja raziskovalna dela. Odkrila je več starodavnih grobišč iz dobe Skitov. Posebno pozornost je posvetila ekspedicija nekemu griču, grobišču nekega hunskega vladarja. Mrzlo podnebje Altajskega ozemlja je preprečilo trohno v grobu najdenih predmetov. Grobišče ima v premeru 48 m in je 2 m visoko ter ima več oddelkov. V njem so našli 10 dobro ohranjenih konjskih trupel, sedla in razne dragocene predmete. Vrh tega je našla ekspedicija celo vrsto umetniško izdelanih skulptur, ki predstavljajo prizore iz živalskega življenja, kakor tudi raznovrstne izdelke iz bakra, srebra, zlata in železa, ki pričajo o visoki kulturi nekdanjih prebivalcev Altaja.

Odvedeni Indijanec

Newyorški listi poročajo o nenavadnem dogodku, čegar junak je star Indijanec Jackson Barnett. Starček je živel dolgo silno siromašno, kasneje pa je kar čez noč postal večkratni milijonar, ker so na njegovem posestvu našli petrolejske izvirke. Za to je zvedela tudi neka mlada Američanka, ki ga je že čez nekaj dni odvedla z avtomobilom in odpeljala v drugo mesto. Tamkaj so Jacksona tako dolgo napajali z alkoholnimi pijačami, da je podpisal večje število šekov. Ko je bil del teh nakazil vnovčen, je odpeljala mlada dama Indijanca v Kansas City, kjer se je z njim poročila. Seveda je bil Indijanec pri tem že za 50.000 dolarjev lažji. Bilo pa je že prepozno. Takoj po poroki je njegova žena izginila brez sledu in odnesla s seboj še ostali ves denar, ki ga je imel stari, nesrečni odvedeni Indijanec. Premeteno damo zasleduje sedaj newyorško sodišče.

Raztreseni profesor.

Znano je, da so profesorji silno raztreseni. Toda to, kar se je pripetilo profesorju Hilarijonu, vsekakor prekaša vse, kar se o njih pripoveduje. Profesor je šel namreč na predavanja in je pozabil doma knjigo, ki jo je hotel odnesti s seboj. Zato se je vrnil in pozvonil na vratih, da mu jih služkinja odpre. Toda služkinja je, ne da bi pogledala, kdo je zunaj, zaklicala:

»Gospoda profesorja ni doma.«

Profesor mirno: »Škoda.« nakar je zopet nadaljeval svojo pot.

Sokolstvo

TEKME V ODBIJANJU.

V nedeljo 6. t. m. so se zaključile tekme v odbijanju (volleybal), ki jih je priredila letos mariborska sokolska župa in katerih se je udeleževalo 14 društev, s finalnimi tekmami na letnem telovadišču mariborskega Sokola. Tekmovali so prvaki poedinov okrožij, društvo Črna za koroško, Ljutomer za mursko, Maribor za mariborsko in Varaždin za dravsko okrožje. Črna je zmagala nad Ljutomerom (prvi polčas 13:12, drugi 32:9), Maribor nad Varaždinom po napeti igri (16:9, 11:10). V finale sta prišla torej Črna in Maribor, ki je sigurno zmagal (24:15, 29:8) in s tem postal župni prvak za letos. Ako se vzame v poštev uspeh napram prvemu, je bil v letošnjih tekmah drugi St. Lenart, ki je postavil izvrstno moštvo, nato Varaždin, Studenci in Črna. Tekme so gotovo pripomogle k temu, da se bo zdrava in interesantna igra še bolj razširila.

Sport

VERICA RIBARIČEVA ODHAJA.

Danes odhaja v Srbijo v svrhu nadaljevanja studija najboljše moči družine državnega prvaka, desno krila ISSK Maribora, Verica Ribaričeva. Bila je vzorna članica, požrtvovalna igralka, ki je vse svoje mlade sile zastavila za prosopeh belo-črnih. Bila je priča težavnega začetka, kakor tudi zmagoslavij, ki so z njenim sodelovanjem vodila družino ISSK Maribora do državnega prvenstva. Verica odhaja v Valjevo, kjer se bo še vnaprej udeleževala v sportu, ostala pa bo verificirana za svoj matični klub. V novem bivališču ji želimo mnogo uspeha in zadovoljstva.

Nemčija : Japonska 79:71.

Nemški lahkoatleti so gostovali dva dni v Tokiu, kjer so z velikimi napori pričlo premagali izborne Japonce. Japonci so si priborili prva mesta v teku na 5000 m, metanju diska (44.05 m), skok ob palici (390 cm), skok v dalj 723 cm in 110 m zapreke (15.1).

Prošnja BSK zavrnjena.

BSK je zaprosil JNS za odgovitev prvenstvenih tekem z namenom, da bi se med tem vršil občni zbor JNS, ki bi naj razveljavil sklep odbora, s katerim je JNS radi nerednosti v BSK diktiral ponovno odigranje prvih dveh prvenstvenih tekem proti Hajduku in Jugoslaviji. JNS je prošnjo zavrnil. Kaj bo sedaj ukrenil BSK, ni znano.

Službeno iz MO.

V nedeljo ob 10. prvenstvena tekma Maribor: Svoboda na igrišču v Ljudskem vrtu. Službujoči odbornik g. Amon. — Predsednik SK Svobode se poziva, da se zanesljivo zgleda pri tajniku MO v kavarni Astoriji v četrtek med 19. in 20. uro.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Celju

se bo vršila potom licitacije dne 23. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Natančnejša pojasnila in pogoji so na vpogled pri omenjeni direkciji).

Plesne vaje

priredi v mali dvorani Narodnega doma zimsko sportni odsek ISSK Maribora. Pričetek v četrtek ob 20. Prijave sprejema tvrdka »Sport Roglič«. 2559

Zanesljivo sredstvo.

»Ker si ji odrekel oboževanje v letovišče se je onesvestila?«

»Da!«

»In kaj ji je povrnilo zopet zavest?«

»Sedel sem na njen novi klobuk.«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

187

Kaj storim?»

Aretino je zdajci vstal, potegnil z veliko gesto svoj rapir in se postavil v nastop.

»Urno kakor blisk izderem meč, pariram terco, pariram kvarto, bodem, sekam in voltiam, moj meč žvižga semintja... tako da je čez deset minut vseh mojih štirideset nasprotnikov bežalo na vse strani.«

Med tem pripovedovanjem se je boril Aretin kakor z nevidnimi napadalci in igral vso svojo povest široko mahaje z mečem ter dvigal s tako besnostjo, da so občudujoče Aretinke kar zijale, ko so ga gledale in poslušale. Kajti dobri Peter, ki ga ni bilo sram, priznati svojo strahopetnost možu, kakršen je bil Roland, je hotel veljati pred njimi, ki jih je imenoval svoje lunice, na vsak način za velikanskega junaka. To je bila njegova slabost. Kateri veliki mož pa nima slabosti.

Ko je bil njegova povest končana, je nenadoma umolknil, uprl ost svojega rapirja na konec desnega čevlja in skromno sprejel ovacijo, ki so mu priredile navdušene Aretinke.

Ena izmed njih je napolnila mojstrovo čašo in mu jo ponudila.

Aretino je segel po čaši in jo nastavil na usta.

Toda njegove ustnice se še niso bile dobro dotaknile kozarčevega roba, ko se je začul močan udarec ob velika vrata palače.

Prepričan, da je Imperija poslala za njim preganjalce, je Aretino prebledel kakor mrlič; čaša se mu je jela tresti v roki, rapir mu je padel po tleh. Sedel je in zajecjal:

»Saj sem vam pravil, zlomki babji, d'arabizajo po vratih. Glejte, da nihče ne odpre! Ah, šleve ve malo-pridne, ve torej hočete, da me ubijó!«

V tem trenutku je vstopil Aretinov telesni sluga.

»Ne pridrzni se, mi odpreti, falot«, je zakričal prestrašeni pesnik.

»Gospod... ko sem pa že odprl...«

Prestrašene Aretinke, prepričane, da zdajci udre v palačo tistih slavnih štirideset napadalcev, so sfrčale v svoje čumnate kakor roj gosi in se pozaprele vanje.

Aretino je bil bolj mrtev nego živ.

»Njegova prevzvišenost Bembo je zunaj«, je naposled izpregovoril sluga s tihim glasom.

»Bembo? ... Ali je to gotovo?«

»Popolnoma gotovo.«

»Pa je sam?«

»Ne, ženska je z njim...«

Aretino je vstal in zagrmel:

»Trikrat norec, česar pa čakaš, da mu ne odpreš! Ti bojzljivec ničvredni, s palico te bom po ustih; ali ti nisem rekel, da teči in odprl...«

»Ne jezite se nad možem, mojster Aretino«, je dejal

neki glas izza lakajevega hrbta. »Storil je točno, da ni mogel hitreje.«

Bembo se je prikazal na pragu obednice, kjer se je pravkar razigraval prizor, ki smo ga opisali v par besedah, daši je v resnici zamudil Aretina skoraj do štirih zjutraj.

»Vi, prevzvešeni Bembo!« je vzkliknil Aretino, hlinenč se presenečenega; »pa ob takšni uri! ... A kaj vidim! Ranjeni na roki... in tako blede! ...«

Na Bembov migljaj je sluga odšel iz sobe

Istočasno z Bembo, vsa onemogla in blede kakor mrlič, je stopila Bianka v to obednico, ki je dišala po razvratu in orgiji. Jedva se je držala n anogah. Bolj padla nego sedla je na stol, ki ji ga je Aretino naglo primaknil...

»Mojster Peter«, je dejal Bembo, »važno skrivnost moram zaupati vaši časti. Otroci, ki ga vidite pred seboj, mora ostati nekaj dni skrit v Benetkah. Zdelo se mi je, da ne bo nikjer bolj na varnem kakor pri vas in da bo pri vas najmanj vznemirjenja za njenega plašnega duha. Če bo pri vas, bodo pazila nanjo vaša dekleta.«

Aretino se je naklonil pred nesrečnico in dejal, ne brez resničnega sočutja, ki pa ga je Bembo imel za mojstrsko komedijo:

»Ker mi gospodična izkazuje čast, da išče zavetja v moji hiši, jo lahko zagotovim, da se ji bo godilo kakor pri rodnem očetu. Perina!« je zaklical in potrkal na mizo.

Bianka se je hvaležno ozrla v Aretina.

Perina, najmlajša in najmanj nesramna izmed Aretink, dete krotkega obrazka in sanjavih oči, se je pojavila ob klicu svojega gospodarja in obstala v največji osuplosti.

»Pridi bliže, dete moje,« je velel Aretino. »Ali vidiš to deklico? Izročam jo tvojemu varstvu: smatraj jo za sestro, dokler ji bo ugajalo prebivati pod našo streho... Idi, dete moje...«

Ta prizor je bil nekaj nezaslišano podlega, ako bi bil Aretino igral komedijo, kakor je mislil Bembo. Toda Aretino je bil odkritosrčen. Biankin obraz ga je bil presunil z globokim sočutjem.

Perina se je z dražestnim nasmehom približala Bianki.

Revica, ki so jo bila tako različna in tako silna razburjenja že od kraja sinočnjega večera zbegala skoraj do brezumja, je opazila ta smehljaj; njene otrple poteze so se omehčale, prsi so se ji napele in potok solz ji je vendar že enkrat podelil vsaj nekoliko olajšanja...

»Uboga gospodična,« je dejala Perina z rahlim glasom, »pojdite z menoj, pojdite... dokler sem jaz pri vas, se vam ni bati ničesar...«

Bianka je krčevito stisnila roke, ki jih je Perina pomolila naproti; vstala je trudoma in oprta na Aretinko, je izginila kmalu, ne da bi se bila le ozrla na Bembo, ki ji je pohlepno sledil z očmi.

Bralec je bil priča, kakšne okolnosti so primorale Bianco, da se je vrnila v Benetke v družbi Bembovi. Ko je sedela v gondoli, ki je držala naglo po laguni, jo je zagrabil neizmeren obup.

Kaj bo zdaj z njo?

Vrtniti se v palačo svoje matere, je pomenilo toliko, kakor pasti zopet v Sandrigove roke; pomenilo je močitev, katere jo je bilo najbolj groza.

Že sama misel, sam spomin na močitev, v katero jo je silila mati, jo je navdajal s čudnim strahom, ki se je izpremenil v pravcato smrtno grozo, kadar se je spomnila besed, ki so ušle kurtizani, sklonjeni nad onesveščeno hčerjo:

»Oh, da bi bila mrtva!«

V Biankinem duhu se je ta strašna beseda usodno družila z mislijo o zakonu. In njena mati — kakšna mati je bila kurtizana Imperija! — nje rodna mati ji je dajala na izbiro: ali smrt, ali Sandriga.

Trepetala pa je še tudi od neke druge, še strašnejše misli: Imperija, najsi še tako zla in brezčastna, je bila vendarle njena mati. Imperija jo je prej ljubila in oboževala. In tej materi je zdaj pretila sekira krvnikova...

Ah, da! Kaj naj stori, kaj se bo zgodilo z njo?

Ali se naj vrne v Imperijino palačo? Nikoli, oh, nikoli!

Torej?...

Ko se je gondola dotaknila nabrežja in je Bianka ostala sama z Bembo, je videla, da se nahaja pred neznano ji palačo. Kardinal, ki je ves čas na povratku, zvest svoji obljubi, ni nadlegoval z najmanjšo besedico, je zdaj izpregovoril. Z mirnim, počasnim in voljnim glasom je dejal:

»Dospela sva na cilj. Poslušajte me še malo, in potem naj bo končano. Vi nočete biti moja — naj bo! Groza vas je pred mano — naj bo tudi to. Toda prisegam vam, ako vas ne bom imel jaz, vas ne bo imel nihče drugi. Prisegam vam pri Kristu in pri blagru svoje duše, da bi storil takoj, kar sem vam rekel. Če ste pripravljeni ostati pri mojem zvestem prijatelju, ki mu vas hočem zaupati, se vaši materi ni bati ničesar. Če pa si poiščete svobodo, česar ne bom poizkušal ovirati, je kurtizana Imperija, morilka Ivana Davile, aretirana še tisto uro. Zdaj pa razsodite sami: pojdite z mano, ali idite svojo pot, kakor vam drago.«

In kakor je storil že v gozdu, se je tudi zdaj napotil dalje, ne da bi okrenil glavo.

Bianka je šla za njim, kakor pravijo, da grede ptiči za izvestnimi kačami, ki jih vlečejo z navidezno silo k sebi in jih fascinirajo. Ptič prhuta s krili in žalostno kriči. Rad bi sfrčal in ušel nevarnosti; toda z navidezno silo ga priklepa strupeni pogled sovražnika.

(Nadaljevanje sledi)

Mlado pošteno in zanesljivo

služkinjo k dvem osebam sprejem
tako. Naslov pove uprava »Večerni-
ka«. — 2562

Opremljeno sobo

s separatnim vhodom in električno
razsvetljavo oddam v Kosarjevi ulici
št. 52. 2560

Oddam sobo

z celo oskrbo dvema dijakoma. Naslov
v upravi lista. 2561

Kravarja za takoj

išče Vlastelinstvo - Dugoselo pri Za-
grebu. Vpraša se istotam. 2549

Sobo in črkoškanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Fra-
njo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni pro-
daja: Pletarna M. Vezjak, Maribor,
Vetrinjska ulica 17. 2319

Fotografiram vse!

Portreti, brzoslike, industrija, sport.
Najnovejši aparati in svetlobne napra-
ve. Novo urejen fotoateljé. Fotomeyer,
Gosposka 39. 2286

Vse vrste pletenin po meri,

ženske obleke, veste, puloverje, zim-
sko spodnje perilo, nogavice in vsako-
vrstna popravila izdeluje najbolje, naj-
hitreje in najceneje: Strojna pletarna,
Vojašniška ulica 2. 2318

Nove spalne in jedilne sobe,

po najmodernejših vzorcih, ugodno
ugodno prodam. Aleksandrova c. 48.

Trgovska hiša v študencih

prekajevalnica, mesnica in
hladilnica, hlevi, remize ter
velik vrt zelo po ceni na
prodaj.

Rudolf Welle

Krčevina

Novo otvorena trgovina

s premogom in lesom

Tinnauer

Maribor 2544

Gregočičeva ul. 9

vhod tudi skozi
Slovenska ul. 8

se priporoča cenj.
občinstvu za blago-
hotna naročila.

Cene brezkonkurenčne!

Postrežba točna in solidna!

Spominte se CMDI

Za damske plašče blago

v lepi izbiri pri trvdki

Franjo Maler, Maribor, Gl. trg

Specialist za notranje bolezni

Dr. Franjo Pavlič

je otvoril svojo prakso
v Mariboru, Aleksandrova c. 16/1.
Ordinira od 8. do 12. in od
14. do 16. ure. — Ob nedeljah
in praznikih predpoldne.

2509

Kakor napovedujejo vremenski preroki bo zima letos še hujša kot lanijska.

Dasiravno je vreme izvanredno toplo in ugodno je vendar
neobhodno potrebno, da se že sedaj vsak zanima, kje
si bo najugodnejše in najcenejše nabavil

L. ORNIK KRZNO

kot obšivek za zimski plašč.

Specijalna izbira tega predmeta je le pri trvdki

L. ORNIK, MARIBOR, KOROSKA 9

kjer si vsak lahko povsem neobvezno ogleda bogato zalogo.

2522